

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Middelalderen (Sluttet.)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 24.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245241017088/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Sachser og Angel-Sachser

det paa Beillerne til Kong Ædelsteens Systre; thi En af dem var Hugo den Store, Stam-Fader til alle de følgende Franske Konger, og en Anden var Keiser Otto den Store, der altsaa føde, ligesom vi, at Sachser og Angel-Sachser bør historisk forbindes.

Ved denne Leilighed fortæller Vilhelm fra Malmesbury (i det Tolvte Aarhundrede), at Hugo, blandt mange andre kostbare Foræringer, sendte Ædelsteen baade Konstantin den Stores Sværd, og Landsen, Karl den Store svang mod Sacacenerne*), og medens vi lade Ægtheden heraf staae ved sit Værd, bør vi ikke lade ubemærket, at det er passende Sind-Billeder paa Angel-Sachsernes Stor-Værk, baade som Christendommens ypperste Udbredere i Middel-Alderen og som Arabernes rette Mod-Standere og Over-Mænd!

Hermed overlade vi Angel-Sachserne til deres Skæbne, som blev, efter et daadfuldt Liv at fængsles i de Dødes Rige og drikke af Lethe, saa de, fødte paa Ny som Engelsk-Mænd, ei gjenkiendte dem selv, og har de end lidt Skam deraf, er Skaden dog forvindelig, naar Man tænker, som Øboerne under begge Navne, at Liv og Frihed er ogsaa uden Stam-Tavler en herlig Sag og skulde kun nødig byttes bort for de Bedste.

Vil vi nu vide Grunden til Sachsernes store Berømmelse, under Henrik Fugle-Fænger og de tre Ottoer i det Tiende Aarhundrede, da maae vi lægge Mærke til, hvordan ved Sammes Begyndelse Sagerne stod i Tydskland, Frankrig og Italien, som fra Karl den Stores Dage aabenbar gjaldt for den store Skue-Plads i Vester-Leden.

Hvor stygt Karolingerne reves og sledes om Keiser-Kronen og det rige Arve-Gods, er saameget mindre værdt at see, som de Fleste af dem var Krystere og Skrællinger, og kun i Forbigaaende kan vi lægge Mærke til, at efter Slaget ved Fontenay (841), hvori de alle fik en banket Trøie, var det først Ludvig den Frommes ugudelige Søner fandt dem i, [at] der blev tre Riger af Eet, men holdt sig dog en Val-Plads aaben, der laae bekvemt for dem alle, ved hverken at regne Lothringen og Elsas, Schweits og Nederlandene til Tydskland eller Frankrig, men til Italien, som laae fra Haanden.

Hvad derimod fortjener al Opmærksomhed, er den øiensynlige Fare, Christenheden paa Fast-Landet endnu mere end paa Anguls-Øen stod for at opsluges af Fienden, som her var

*) Vilhelm af Malmesbury (hos Savile) 54.